

Вона обрана членом Міжнародного союзу демографів.

Велику увагу Е.М. Лібанова приділяє підготовці кваліфікованих кадрів. Під її керівництвом захищено 2 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук і 14 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Вона підготувала серію навчальних посібників з економіки ринку праці та соціальної політики, зокрема перший в Україні підручник зі статистики ринку праці.

Елла Марленівна активно працює як науковий експерт. Вона член Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки та заступник голови відповідної секції, член Координаційного центру з питань здійснення пенсійної реформи, редколегії таких авторитетних журналів, як «Україна: аспекти праці», «Економічне прогнозування», «Статистика України», «Людина і політика», «Соціальний захист», заступник

голови спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук зі спеціальності «демографія, економіка праці та соціальна політика» в Інституті демографії та соціальних досліджень НАН України, член спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук зі спеціальності «статистика» в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана.

Наукові здобутки Е.М. Лібанової відзначені почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2003), подякою Кабінету Міністрів України (2004), вона нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня (2009).

Наукова громадськість, колеги та учні щиро вітають Еллу Марленівну з ювілеєм, бажають їй міцного здоров'я, наснаги та невичерпної життєвої енергії.

80-річчя члена-кореспондента НАН України В.В. КЛИМОВА

20 лютого виповнилося 80 років знаному вченому в галузі фізико-хімії членові-кореспондентові НАН України Всеволодові Валентиновичу Климову.

В.В. Климов народився 1930 р. у м. Бійську Алтайського краю в родині службовців. У 1953 році з відзнакою закінчив Казахський державний університет (м. Алмата, сьогодні — Алмати) за фахом «фізична хімія». Упродовж 1953–1956 рр. — аспірант Інституту хімічних наук АН Казахської РСР. У 1957 р. Всеволод Валентинович захистив кандидатську дисертацію на тему

«Дослідження взаємодії трьохокису сурми з органічними кислотами».

З 1960 р. В.В. Климов працює завідувачем лабораторії фізико-хімічних методів досліджень, а з 1961 р. — заступником директора з наукової роботи і завідувачем відділу фізико-хімії твердого тіла Науково-дослідного інституту реактивів і хімічно чистих матеріалів електронної техніки (Донецьк). У 1974 р. він захистив докторську дисертацію на тему «Розробка фізико-хімічних основ пошуку нових п'єзо-, сегнетоелектриків і методів їх одержання». У

1978 р. В.В. Климова обрано членом-кореспондентом АН УРСР.

Учений — відомий фахівець у галузі фізичної хімії і технології нових неорганічних матеріалів для сучасної техніки. Він зробив великий внесок у створення широкого кола нових феритових, сегнето- і п'єзоелектричних та конденсаторних матеріалів і технологічних процесів їх одержання для різноманітних сфер застосування в електронній і радіотехнічній промисловості, зокрема, матеріалів для гідроакустики, фільтрової техніки, п'єзотрансформаторів тощо. Крім розвитку традиційної керамічної технології, Всеволод Валентинович — один із авторів створення нових методів одержання керамічних матеріалів: методу спільного осадження компонентів, розпилювального сушіння розчинів тощо.

В.В. Климов дослідив механізм і кінетику твердофазних реакцій синтезу великої групи складних оксидів зі структурою перовскіту, що дуже важливі з огляду на наявність у них особливих діелектричних властивостей, а також механізму й кінетики спікання керамічних матеріалів. Цикл наукових досліджень, виконаних ученим, допоміг визначити фізико-хімічні основи цілеспрямованого пошуку сегнето- і п'єзоелектричних матеріалів із заданою сукупністю властивостей, а також розробити технологію їх одержання.

Праці Всеволода Валентиновича мають велике теоретичне і практичне значення. Вони дали можливість сформулювати і розвинути кристалохімічні критерії одержання матеріалів із високою п'єзоактивністю. Дослідження взаємозв'язку структури, складу, умов одержання і властивостей сегнетоелектричних твердих розчинів уможливило створення низки практично важливих матеріалів і розроблення реко-

мендацій із поліпшення технології їх одержання, що стало значним внеском у фізико-хімію неорганічних сегнетоелектричних матеріалів.

Непересічні систематичні дослідження В.В. Климова та його співробітників, присвячені теорії дефектності кристалічних ґраток складних неорганічних речовин (оксидів перовскітового сімейства: титанату свинцю, титанату барію, ніобатів свинцю, а також твердих розчинів на їхній основі).

Всеволод Валентинович приділяє велику увагу вихованню наукових кадрів, підвищенню наукового рівня молодих дослідників. Під його керівництвом захищено 24 кандидатські й 1 докторську дисертації.

Останні 5 років В.В. Климов працює на кафедрі неорганічної хімії Донецького національного університету над проблемою дослідження і розроблення методів одержання п'єзокераміки на основі цирконату свинцю, здатної витримувати сильні електричні поля; викладає спецкурси «Одержання неорганічних матеріалів для радіоелектроніки» і «Матеріали для радіотехніки». Він організатор 5 конференцій, присвячених методам одержання й дослідження феритових, сегнето- і п'єзоелектричних та конденсаторних матеріалів і сировини для них, проведених у м. Донецьку. Всеволод Валентинович входить до складу вченої ради хімічного факультету ДонНУ та НДІ «Реактивелектрон».

Визнанням внеску В.В. Климова в галузі створення нових неорганічних матеріалів стало присудження йому в 1975 році Державної премії СРСР, а в 1984р. — Державної премії УРСР.

Наукова громадськість, колеги та учні вітають Всеволода Валентиновича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, натхнення, бадьорості та нових творчих злетів.